

Na osnovu člana 13 stav 2 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom (»Službeni list CG«, br. 49/08, 73/10 i 39/11), Ministarstvo rada i socijalnog staranja, donijelo je

**P R A V I L N I K
o načinu i uslovima ostvarivanja prava na
profesionalnu rehabilitaciju**

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi i način ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom.

Uslovi za ostvarivanje prava

Član 2

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju može ostvariti nezaposleno lice sa invaliditetom, koje se zbog umanjene radne sposobnosti ne može uspješno uključiti u tržište rada, odnosno zaposleno lice sa invaliditetom, koje zbog umanjene radne sposobnosti ne može zadržati postojeće zaposlenje, odnosno napredovati u njemu.

Zahtjev i dokazi za ostvarivanje prava

Član 3

Zahtjev za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju, pored lica iz člana 13 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom (u daljem tekstu: Zakon), može za nezaposleno lice sa invaliditetom podnijeti savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), uz njegovu saglasnost, a za zaposleno lice sa invaliditetom, poslodavac uz saglasnost tog lica.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se birou rada Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: biro rada), prema mjestu prijavljivanja na evidenciju nezaposlenog lica sa invaliditetom, odnosno mjestu rada zaposlenog lica sa invaliditetom.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, podnosi se dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom u smislu člana 6 Zakona, kao i nalazi i mišljenja stručnih lica, kojima se dokazuje, da pored zdravstvenih smetnji, lice sa invaliditetom ima obrazovne, psihološke, socio-ekonomske ili druge smetnje, koje umanjuju mogućnost zapošljavanja odnosno mogućnost zadržavanja postojećeg zaposlenja ili napredovanja u njemu.

Rješenje o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju

Član 4

Zahtjev i dokumentaciju iz člana 3 ovog pravilnika, savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada dostavlja prvostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju iz člana 8 Zakona.

Prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju, na osnovu dostavljene dokumentacije, daje mišljenje o potrebi uključivanja lica sa invaliditetom u profesionalnu rehabilitaciju, na obrascu, koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 1).

Rješenje o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju donosi rukovodilac biroa rada.

Ako je lice sa invaliditetom nezadovoljno rješenjem iz stava 3 ovog člana, može izjaviti žalbu drugostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju iz člana 8 Zakona, u roku od osam dana, od dana dostavljanja prvostepenog rješenja.

Na osnovu mišljenja drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju, rješenje o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju donosi direktor Zavoda.

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti

Član 5

Savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada, na osnovu konačnog rješenja iz člana 4 ovog pravilnika, u saradnji sa licem sa invaliditetom, sačinjava plan profesionalne rehabilitacije.

Na osnovu plana iz stava 1 ovog člana, lice sa invaliditetom se upućuje izabranom izvođaču profesionalne rehabilitacije, u mjeru i aktivnosti profesionalne rehabilitacije: savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje preostale radne sposobnosti.

Nakon sprovedenih mjera iz stava 2 ovog člana, izvođač profesionalne rehabilitacije dostavlja prvostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju, nalaz i ocjenu o preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, sa predlogom uključivanja tog lica u odgovarajuće mjeru i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Na osnovu nalaza iz stava 3 ovog člana, prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju daje mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom i potrebi uključivanja u odgovarajuće mjeru i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, na obrascu, koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 2).

Rješenje o utvrđenoj preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom donosi rukovodilac biroa rada.

Ako je lice sa invaliditetom nezadovoljno rješenjem iz stava 5 ovog člana, može izjaviti žalbu drugostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju, u roku od osam dana od dana dostavljanja prvostepenog rješenja.

Na osnovu mišljenja drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju, rješenje donosi direktor Zavoda.

Druge mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije

Član 6

Na osnovu rješenja iz člana 5 ovog pravilnika, savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada, u saradnji sa licem sa invaliditetom, dopunjava plan profesionalne rehabilitacije, radi uključivanja u odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Plan iz stava 1 ovog člana može, tokom izvođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, može se mijenjati u skladu sa mišljenjem stručnog tima izvođača profesionalne rehabilitacije.

Ocjena mogućnosti za zaposlenje

Član 7

Nakon sprovedenih mjer i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, izvođač profesionalne rehabilitacije daje mišljenje o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom i dostavlja ga prvostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju.

Na osnovu mišljenja izvođača profesionalne rehabilitacije, prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju, daje ocjenu o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom, pod opštim, odnosno posebnim uslovima, uključivanjem u odgovarajuće mjere aktivne politike zapošljavanja, odnosno ocjenu da je lice nezapošljivo.

Ocjena o mogućnosti zaposlenja daje se na obrascu, koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 3).

Rješenje o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom donosi rukovodilac biroa rada.

Ako je lice sa invaliditetom, nezadovoljno rješenjem iz stava 4 ovog člana, može izjaviti žalbu drugostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju, u roku od osam dana od dana dostavljanja prvostepenog rješenja.

Na osnovu mišljenja drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju, rješenje o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom, donosi direktor Zavoda.

Spajanje postupka

Član 8

Biro rada može spojiti postupak za utvrđivanje procenta invaliditeta i priznavanje prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Završna odredba

Član 9

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima i kriterijumima za utvrđivanje preostale radne sposobnosti i mogućnost zaposlenja (»Sl. list CG« broj 54/09) i Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju (»Sl. list CG« broj 54/09).

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom listu CG«.

Broj: 0301-5788/2
Podgorica, 25.11.2011. godine

**Ministar,
Dr Suad Numanović**

Zavod za zapošljavanje

CRNE GORE

Employment Agency Of Montenegro

PRILOG 1

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

Broj:.....

Datum.....

Mišljenje o potrebi uključivanja u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije

daje se na zahtjev _____

Indicatyveni matični broj lice:

jedinstveni matični broj lica

Lični podaci o podnosiocu zahtjeva

Ime i prezime

Datum rođenja

Adresa

Nivo obrazovanja.....

Ostvareni radni staž.....

Na osnovu dostavljene dokumentacije i nalaza stručnih lica, mišljenje Komisije je da je

(zaokružiti odgovarajuće):

1. potrebno uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije;
 2. nije potrebno uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije zbož:

Predsjednik Komisije:

Članovi Komisije:

Zavod za zapošljavanje

CRNE GORE

Employment Agency Of Montenegro

PRILOG 2

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

Broj:.....

Datum

Mišljenje

o preostaloj radnoj sposobnosti

daje se na zahtjev

jedinstveni matični broj lica

Lični podaci o podnosiocu zahtjeva:

Ime i prezime:

Datum rodenia

Adresa:

Nivo obrazovania

Nivo obrazovanja.....
Ostvareni radni staž

A 1. Kodiranje prema međunarodnoj klasifikaciji bolesti (MKB): dijagnoze koje odlučujuće utiču na radnu sposobnost:

KOD	DIJAGNOZA BOLESTI

OCJENA STABILNOSTI STANJA, PROGNOZA I USPJEH LIJEČENJA:

A 2. Kodiranje po međunarodnoj klasifikaciji funkcionisanja, invalidnosti i zdravlja:

KOD	OPIS OŠTEĆENE FUNKCIJE	OBIM OŠTEĆENJA

A 3. Određivanje faktora prilikom zapošljavanja:

**1. DOSADAŠNJE RADNO ANGAŽOVANJE, OBRAZOVANJE,
OSPOSOBLJAVANJE I UKUPNI RADNI STAŽ:**

2. SOCIJALNO STANJE:

3. MREŽA SOCIJALNE PODRŠKE:

4. DRUGA MIŠLJENJA KOJA JE KOMISIJA IMALA U VIDU PRILIKOM OCJENJIVANJA:

PREOSTALA RADNA SPOSOBNOST:

1.

- a) **nema smetnji u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 0% do 4% ili
- b) **ima manje smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 5% do 24%, te

NIJE POTREBNO uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije

2.

- a) **ima umjerene smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 25% do 49%
- b) **teže smetnje u zapošljavanju** - umanjena radna sposobnost od 50% do 95%
- c) **teške smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 96% do 100%, te je

POTREBNO uključivanje u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, i to u:

- Mjeru 3 - Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad
- Mjeru 4 - Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva
- Mjeru 5 - Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina
- Mjeru 6 - Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mesta

- Mjeru 7 - Analiza konkretnog radnog mesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom
- Mjeru 8 - Izrada plana prilagođavanja radnog mesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom
- Mjeru 9 - Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lice sa invaliditetom
- Mjeru 10 - Osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu
- Mjeru 11 - Praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja
- Mjeru 12 - Praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja
- Mjeru 13 - Evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom
- Mjeru 14 - Ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom

Predsjednik komisije:

.....

Članovi Komisije:

.....

.....

.....

.....

Zavod za zapošljavanje

CRNE GORE

Employment Agency Of Montenegro

PRILOG 3

Komisija za profesionalnu rehabilitaciju

Broj:.....

Datum

Ocjena mogućnosti zaposlenja

za

Iedzinatveni matični broj lice:

jedinstveni matični broj lica

Lični podaci:

Ime i prezime.....

Datum rođenja

Adresa

Nivo obrazovanja

Ostvareni radni staž.....

Status lica sa invaliditetom:

Procenat invaliditeta:

Preostala radna sposobnost

- c) **nema smetnji u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 0% do 4%
- d) **ima manje smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 5% do 24%
- e) **ima umjerene smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 25% do 49%
- f) **ima teže smetnje u zapošljavanju** - umanjena radna sposobnost od 50% do 95%
- g) **ima teške smetnje u zapošljavanju** – umanjena radna sposobnost od 96% do 100%

Mjere profesionalne rehabilitacije u koje je _____ bio uključen, sa kratkim opisom rezultata:

Mjera 1

Savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja

Mjera 2

Utvrđivanje preostale radne sposobnosti

Mjera 3

Pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad

Mjera 4

Pomoć u izboru odgovarajućih profesionalnih ciljeva

Mjera 5
Razvijanje socijalnih spretnosti i vještina

Mjera 6
Pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mesta

Mjera 7
Analiza konkretnog radnog mesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom

Mjera 8
Izrada plana prilagođavanja radnog mesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom

Mjera 9
Izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lice sa invaliditetom

Mjera 10
Osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu

Mjera 11
Praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja

Mjera 12
Praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu nakon zaposlenja

Mjera 13
Evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom

Mjera 14
Ocenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom

Na osnovu cjelokupnog procesa profesionalne rehabilitacije daje se ocjena (zaokružiti odgovarajuće), da je _____

1. zapošljiv pod opštim uslovima, bez prilagođavanja poslova odnosno radnog mjeseta;
2. zapošljiv pod posebnim uslovima:
 - a) na otvorenom tržištu, uz prilagođavanje poslova odnosno radnog mjeseta
 - b) u posebnim organizacijama (radni centar, zaštitna radionica, zaštitni pogon);
3. potrebno uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja (navesti mjeru _____);
4. nezapošljiv (navesti razloge) _____

Predsjednik Komisije:

.....

Članovi Komisije:

.....

.....

.....

.....